

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babjakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobkyne: **M. K. K.**, bytom T., X. B., zastúpená advokátom J. M. I., so sídlom AK F., B., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Drieňová 22, Bratislava 29, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo SVS-OVVS1-2010/018313, zo dňa 7. júla 2010, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 308/2010 - 22 zo dňa 27. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 308/2010 - 22 zo dňa 27. septembra 2011, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3S 308/2010 - 22 zo dňa 27. septembra 2011, zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného číslo SVS-OVVS1-2010/018313 zo dňa 7. júla 2010, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu – Obvodného úradu Bratislava č. OVVS: Matr. 2010/12160-Sp zo dňa 14. apríla 2010, ktorým nepovolil žalobkyni zmenu priezviska

z „K.“ na „G. – K.“ podľa § 6 ods. 1 a § 9 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku (ďalej len „zákon č. 300/1993 Z. z.“). Svoje rozhodnutie odôvodnil krajský súd tým, že správny orgán má možnosť, ale nie povinnosť zmenu priezviska povoliť, ak sú tu dôvody hodné osobitého zreteľa. Súd dospel k záveru ešte v spojitosti s predmetným zákonom na základe posúdenia všetkých špecifik a okolnosti konkrétneho prípadu treba považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa predovšetkým ohrozenie dobrej povesti, zmenu identity pri priamom ohrození života, ochranu svedka a podobne. Súd mal zato, že rozhodnutie správnych orgánov vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a náležite boli zistené všetky okolnosti a po ich preverení mal za preukázané, že podmienky na zmenu priezviska nespĺňajú ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z. z. O trovách konania krajský súd rozhodol tak, že neúspešnej žalobkyni náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 O.s.p. nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Bratislave podala žalobkyňa dňa 4. novembra 2011 odvolanie ktorým žiadala, napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. tak, že odvolací súd zmení rozsudok krajského súdu a zruší rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SVS-OVVS1-2010/018313 zo dňa 7. júla 2010 a vec vráti žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie. Podľa právneho názoru žalovanej prvostupňový súd síce v rozsahu ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup, ktorý mu predchádzal a to vrátane obsahu administratívneho spisu, pričom jeho rozhodnutie však vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím sú dané zákonné dôvody podľa § 246c O.s.p. v spojení s § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. na zmenu napadnutého rozsudku, nakoľko sa prvostupňový súd dôsledne neriadil článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z. z. Podľa jej názoru pri výklade pojmu dôvody hodné osobitného zreteľa, ide o správnu úvahu správneho orgánu, ktorý však nemôže popierať základný princíp, že občania majú slobodu konania, ktorá je obsiahnutá v článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a že každý občan môže konať čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo čo zákon neukladá. Naopak pre štátne orgány platí princíp legality, ktorý je vyjadrený v článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobkyňa s poukazom na princíp obsiahnutý v článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky mala právo požiadať o zmenu priezviska, pričom za dôvod hodný osobitného zreteľa považovala najmä snahu ponad viazanie sa na kultúrne tradície svojich predkov, teda ako jeden z princípov uvedených priamo v preambule ústavy, čo plne vyjadruje aj použitie priezviska po predkoch ktoré vymrelo. V danom prípade nešlo o prípad, že by štát

mal právo uplatňovať princíp „ius eminens“, teda výsostné právo. Podľa jej názoru správny orgán mal postupovať pri výklade pojmu dôvod hodný osobitného zreteľa podľa zásady právo je umenie dobrého a spravodlivého. V tejto veci poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III ÚS 274/2007 z 11. októbra 2007. Zároveň si uplatnila náhradu trov konania vo výške 385,79 eura, ktoré žiadala uhradiť na jej účet do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyni proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z. z. zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä, ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo, ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa názoru odvolacieho súdu Krajský súd v Bratislave rozhodol vecne správne a preto nezostávalo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nič iné než rozhodnutie, ako

vecne správne ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdiť, pričom odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu.

Pod pojmom dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorý zákonodarca vložil do textu zákona o mene a priezvisku v § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z. z. je nutné zdôrazniť cieľ, ktorý týmto zákonodarca sledoval. Je totiž nepochybné, že zákon nemôže taxatívne vypočítavať všetky prípady, pre ktoré je možné zmenu priezviska žiadateľovi povoliť. Zákonodarca uviedol zrejme najčastejší dôvod, ktorým je hanlivé priezvisko žiadateľa. V iných prípadoch, ktoré môžu nastať a v ktorých je oprávnená žiadosť občana o zmenu jeho priezvisku sú prípady, ak by jeho doterajšie priezvisko mohlo spôsobiť tomuto občanovi ujmu, napríklad v prípade, ak by plnoleté deti rodičov, ktorý spáchal závažný trestný čin a ktorý vzbudil u verejnosti pohoršenie, a ktorý by im spôsoboval traumatizujúce stavy.

Je vecou správneho orgánu, aby v prípade svojej rozhodovacej činnosti správna úvaha správneho orgánu nevybočila z rámca daného zákonom. V danom prípade správne orgány oboch stupňov dospeli k záveru, že sa nejedná o zmenu priezviska, ale ide o vytvorenie zloženého priezviska tak, ako je to možné podľa § 6 ods. 3 písm. c/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine u snúbencov, ktorí sa môžu rozhodnúť o tom, že priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom a jeden z nich si zároveň ako druhé priezvisko v poradí ponechá svoje doterajšie priezvisko.

Správna úvahy správnych orgánov oboch stupňov nevybočila so zákonného rámca, ak usúdili, že sa v skutočnosti u navrhovateľky nejedná o zmenu doterajšieho priezviska „K.“ na priezvisko „G.“, ale ide o doplnenie a vytvorenie nového priezviska „G. – K.“, ktoré nie je možné zo zákona zapísať do príslušnej evidencie – matriky.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobkyne nevyhovел a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobkyňa v konaní nebola úspešná, a žalovanému ich náhrada neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. januára 2013

JUDr. Eva Babiaková, CSc. , v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská